

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın, Adalet Bakanı Yılmaz TUNÇ tarafından Anayasa'nın 98. ve TBMM içtüzüğünün 96. ile 99. maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim. 25.08.2025

Perihan KOCA

Mersin Milletvekili

Adalet Bakanlığı'nın açıkladığı listeye göre, mevcut ceza infaz kurumları içerisinde 11 yüksek güvenli, 6 tane Y tipi hapisane ve 7 tane de S tipi hapisane yer almaktadır. Söz konusu cezaevleri, tecrit ve izolasyonun daha ağır koşullarda uygulandığı özel infaz kurumları olarak bilinirken mahkumlar tarafından bu cezaevleri "kuyu tipi cezaevi" olarak adlandırılmaktadır.

Örneğin yüksek güvenli ve Y tipi hapisanelerde tutsakların kaldığı hücrelerin 5 metrekare olduğu ifade edilmektedir. Mahpuslar, elektronik bir kapıya sahip olan bu hücrelerin kapısında bulunan 'LKP' adı verilen 'bas-konuş' butonları aracılığıyla gardiyanlarla iletişim kurabiliyor.

Kuyu tipi hapisane olarak adlandırılan cezaevlerinde hücrelerin büyük çoğunluğu tek kişilik hücrelerden oluşmaktadır.

Konu ile ilgili araştırma ve raporlama faaliyetleri yürüten sivil toplum örgütlerine göre mahpuslara ayakta sayım, çıplak arama, izolasyon gibi işkence ve kötü muamele uygulamaları kuyu tipi hapisanelerde artan bir şekilde sürmektedir. Mahpusların sosyallik olanaklarının ortadan kaldırıldığı, ziyaretçilerinin de kötü muamele gördükleri ve mahpus-ziyaretçi arasındaki iletişime sınırlama getirme gibi uygulamaların da yaygın olarak görüldüğü ifade edilmektedir.

Bu bağlamda;

1. Kamuoyunda kuyu tipi hapisaneler olarak bilinen, yüksek güvenli, Y tipi ve S tipi hapisanelerin sayısı kaçtır ve bu hapisanelerde kaç adet mahpus kalmaktadır?
2. Söz konusu hapisanelerde tek kişilik tecrit hücreleri uygulamanın nedeni nedir? İnsan hakları ile açıkça çelişen bu uygulamanın sürdürülmesi anayasaya ve uluslararası sözleşmelere aykırı değil midir?

3. Cezaevlerindeki hak ihlalleri, işkence ve tecrit uygulamaları ile ilgili bakanlığınızca gerçekleştirilen bir denetim var mıdır?
4. Söz konusu denetimlerde kaç cezaevinde işkence, kötü muamele ve tecrit tespiti yapılmıştır? Bu denetimler sonucunda hak ihlali yaptığı için yaptırıma uğrayan cezaevi personeli sayısı kaçtır?